

Protocol 'medicijnen op De Meerwaarde'

OSB september 2016

Jannet van Bentum

Inhoud

1. Doel van dit protocol
2. Visie van de school en het School Ondersteunings Profiel
3. Beslissingsbevoegdheid
4. Een leerling wordt ziek op school
5. Verstrekken van medicijnen op verzoek
6. Bewaren van medicijnen
7. Medisch handelen
8. Activiteiten 'buiten' school
9. Actualiseren van dit protocol
10. Bijlagen

1. Doel van dit protocol

Dit protocol heeft als doel: een handreiking bieden bij het omgaan met situaties rondom het gebruik van medicijnen op school en medisch handelen.

Dit protocol gaat over de 'normale' dagelijkse gang van zaken op school, waarbij leerlingen ziek kunnen zijn of worden. Dit protocol gaat niet over incidentele ongevallen waarbij een beroep wordt gedaan op EHBO en BHV.

2. Visie van De Meerwaarde en het School Ondersteunings Profiel. (SOP)

De Meerwaarde is een reguliere school die 'geloof in elk talent' wil uitdragen naar leerlingen en ouders/verzorgers. Dat houdt in dat een grote diversiteit aan leerlingen welkom is op De Meerwaarde en daar passende begeleiding kan krijgen.

Elke leerling heeft zijn/haar eigenheid en ondersteuningsbehoefte. Het gebruik van medicijnen kan deel uitmaken van deze ondersteuningsbehoefte.

Bij het vormgeven van Passend Onderwijs, heeft elke school een School Ondersteunings Profiel (SOP) opgesteld. In het SOP van De Meerwaarde wordt uitgelegd, bij welke ondersteuningsbehoeften wij adequate begeleiding kunnen geven en wanneer wij handelingsverlegen zijn.

Het SOP van De Meerwaarde geeft aan, dat wij wel medicijnen kunnen bewaren en verstrekken, maar dat wij geen medische handelingen

Protocol Medicatie op De Meerwaarde:

vastgesteld BDO d.d. 27-09-2016 – instemming GMR 06-10-2016

verrichten. Wij dienen dus geen medicijnen en injecties toe en we prikken ook geen bloedsuiker.

Dit uitgangspunt heeft als principiële consequentie, dat op De Meerwaarde geen leerlingen worden aangenomen, die een medische diagnose hebben, waarbij van personeel van De Meerwaarde wordt verwacht, dat er medische handelingen worden verricht en/of dat er medicijnen worden toegediend.

Afhankelijk van de ernst van een diagnose en de verwachtingen, kan de toelatingscommissie van De Meerwaarde besluiten om een leerling met een 'mogelijke incidenteel' verzoek tot medisch handelen aan te nemen. Voorbeelden hiervan kunnen zijn:

- Een leerling met een allergie voor steken van wespen of bijen; de verwachting is, dat de leerling gedurende zijn/haar schoolloopbaan hier op school niet mee te maken krijgt en dat de leerling zonder medisch ingrijpen op school kan functioneren. Mocht de leerling toch gestoken worden, dan wordt door de school medische ondersteuning verricht. (Zie hoofdstuk 7).
- Een leerling met een diagnose ten aanzien van diabetes: als school gaan we ervan uit dat de leerling zelf kan controleren hoe het bloedsuiker gehalte is en dat de leerling zelf medicatie tot zich kan nemen. Mocht een leerling bij hoge uitzondering toch het bewustzijn verliezen, zal de school medische ondersteuning verrichten. (Zie hoofdstuk 7).

Bij bovenstaande voorbeelden is het uitgangspunt dat 'niet medisch handelen' de norm is. De noodzaak tot medisch handelen moet een hoge uitzondering zijn en blijven, als ware dit een situatie die te vergelijken is met een ongeval waarbij EHBO/BHV ingezet wordt.

Leerlingen kunnen tijdens de jaren dat zij onderwijs krijgen op De Meerwaarde ook een ziekte/diagnose krijgen. Ook dan geldt bovenstaande: de noodzaak tot medisch handelen moet een hoge uitzondering zijn en blijven, als ware dit een situatie die te vergelijken is met een ongeval waarbij EHBO/BHV ingezet wordt.

In de beginfase van een ziekte/diagnose is niet altijd te voorspellen hoe ziekte en ondersteuningsbehoeften zich ontwikkelen, maar in principe is de norm van maximaal 1 keer per maand het uitgangspunt.

Als duidelijk wordt dat een leerling regelmatig een beroep moet doen op medische ondersteuning, dan gaan wij in overleg met leerling en ouders zoeken naar een andere school waar meer mogelijkheden zijn ten aanzien van medische ondersteuning. (Bijvoorbeeld een onderwijsvorm binnen cluster 3).

3. Beslissingsbevoegdheid

Juridisch gezien hebben jongeren recht van spreken:

Protocol Medicatie op De Meerwaarde:
vastgesteld BDO d.d. 27-09-2016 – instemming GMR 06-10-2016

- Leerlingen van 12 tot 16 jaar: deze leerlingen moeten, naast hun ouders, zelf toestemming geven voor begeleiding en ondersteuning. Dit betreft dus een 'dubbele toestemming'. Afspraken die gemaakt worden, moeten schriftelijk worden vastgelegd en door zowel een ouder als door de jongere worden ondertekend.
- Leerlingen vanaf 16 jaar: deze leerlingen beslissen zelf over ondersteuning en medische begeleiding en zij moeten daar toestemming voor geven. Voor de wet worden zij behandeld als volwassenen. Ouders kunnen benaderd worden als de betreffende jongere daar toestemming voor geeft. Afspraken rondom ondersteuning en medische begeleiding moeten schriftelijk worden vastgelegd en door de jongere ondertekend worden.

4. Een leerling wordt ziek op school

Het komt regelmatig voor dat leerlingen zich gezond en fit voelen als zij op school komen en later op de dag fysieke klachten krijgen. Bij klachten als hoofdpijn en buikpijn zal het personeel van De Meerwaarde zeer terughoudend zijn ten aanzien van het verstrekken van pijnstillers zoals paracetamol.

Van leerlingen verwachten wij, dat zij medicijnen (zoals paracetamol, pufjes voor astma etc.) zo veel mogelijk zelf bij zich hebben, en dat zij deze zelf toedienen.

Als een leerling op school ziek wordt, zal meestal de beslissing worden genomen dat de leerling naar huis gaat. Voordat een leerling naar huis gaat, wordt contact opgenomen met ouders/verzorgers. Met ouders/verzorgers wordt besproken:

- Dat de leerling naar huis gaat.
- Hoe de leerling naar huis gaat: zelfstandig, samen met een medeleerling of de leerling wordt door een volwassene opgehaald.
- Is er iemand thuis /wie vangt de leerling op.

Als een leerling ernstig onwel wordt of een ongeval krijgt, wordt op school via het interne nood-nummer 555 contact gezocht met EHBO/BHV.

EHBO/BHV kan besluiten om een arts, ambulance of 112 te raadplegen. In deze situaties wordt zo snel mogelijk contact gezocht met ouders / verzorgers.

5. Verstrekken van medicijnen op verzoek

Van leerlingen verwachten wij, dat als zij op school medicijnen moeten gebruiken, zij deze zoveel mogelijk zelf bij zich hebben.

Met de leerling en ouders kan worden afgesproken dat (reserve-) medicatie op school wordt bewaard. Het personeel van De Meerwaarde zal dan volgens

Protocol Medicatie op De Meerwaarde:

vastgesteld BDO d.d. 27-09-2016 – instemming GMR 06-10-2016

afspraken, op verzoek medicatie verstrekken. De afspraken rondom dit verstrekken van medicijnen staan in bijlage 1 verwoord en worden door teamleider, leerling (en meestal ook door ouders) ondertekend.

Als medicatie op school verstrekt wordt, wordt hierover een aantekening gemaakt in het leerlingvolgsysteem. (SOMtoday).

6. Bewaren van medicijnen

Als met een leerling en ouders is afgesproken dat op school (reserve-) medicatie bewaard wordt, kan dit op twee plaatsen:

- In het team waar de leerling onderwijs krijgt. Dit betreft medicatie die niet te maken heeft met levensbedreigende situaties en bewustzijnsverlies
- In de EHBOkamer. Daar is ook een koelkast voor medicatie die 'koel' bewaard moet worden. Hier wordt alle medicatie bewaard die te maken heeft met levensbedreigende situaties en bewustzijnsverlies.

Medicijnen worden in de originele verpakking aangeleverd; ze dienen te zijn uitgeschreven op naam van de betreffende leerling.

Als school hebben we de verplichting om medicatie in een afgesloten ruimte te bewaren.

In deze af te sluiten ruimte wordt (in een speciale map) een overzicht bewaard van betreffende gegevens; kopieën van de bijlagen 1 en 2.

Ouders en leerling dragen verantwoordelijkheid voor het bewaken van de houdbaarheidsdatum van de betreffende medicatie.

De afspraken hierover worden vermeld in bijlage 1 en ondertekend door teamleider, leerling en eventueel ouders.

Als medicatie op school bewaard wordt, wordt dit door de teamleider doorgegeven aan collega's EHBO/BHV. De teamleider maakt hierover een zorgvuldige aantekening in het leerlingvolgsysteem. (SOMtoday).

7. Medisch handelen

Zoals eerder is aangegeven, is op De Meerwaarde het uitgangspunt dat 'niet medisch handelen' de norm is.

Het kan voorkomen dat een leerling is toegelaten, waarbij mogelijk incidenteel medisch handelen noodzakelijk zou kunnen zijn. Leerlingen kunnen tijdens de jaren dat zij onderwijs krijgen op De Meerwaarde ook een ziekte/diagnose krijgen. Ook dan geldt bovenstaande: de noodzaak tot medisch handelen moet een hoge uitzondering

zijn en blijven, als ware dit een situatie die te vergelijken is met een ongeval waarbij EHBO ingezet wordt.

Voor deze leerlingen is het van groot belang dat leerling en ouders uiterst zorgvuldig zijn in de communicatie hierover: welke situatie kan mogelijk ontstaan en welk handelen wordt dan van school verwacht?

Incidenteel medisch handelen wordt op de Meerwaarde alleen uitgevoerd door collega's EHBO/BHV; collega's EHBO/BHV mogen bij een leerling alleen incidenteel medische handelingen verrichten als vooraf door een (para) medicus voorlichting is gegeven en als zij bij deze voorlichting aanwezig waren.

Het toedienen / gebruiken van een 'epi-pen' kan hierop een uitzondering vormen: het incidenteel toedienen /gebruiken van een 'epi-pen', mag ook door ouders worden uitgelegd; in dat geval is sprake van 'overgedragen verantwoordelijkheid'.

Afspraken ten aanzien van een mogelijke noodzaak tot medisch handelen worden vastgelegd in bijlage 2 en ondertekend door teamleider, leerling en (eventueel) ouders.

Deze afspraken worden door de teamleider doorgegeven aan collega's EHBO/BHV. De teamleider maakt hierover een zorgvuldige aantekening in het leerlingvolgsysteem. (SOMtoday)

Als een leerling ondanks de gemaakte afspraken ernstig onwel wordt of een ongeval krijgt, zal in overleg met een collega EHBO/BHV een arts, ambulance of 112 geraadpleegd worden. In deze situaties wordt zo snel mogelijk contact gezocht met ouders / verzorgers.

8. Activiteiten 'buiten' school

Gedurende de schoolperiode zal een leerling nu en dan deelnemen aan activiteiten die buiten de school plaatsvinden. Te denken valt aan excursies, reguliere en maatschappelijke stages, excursieweek etc.

Het is de taak van teamleider of mentor om bij ouders aan te geven dat hun kind gaat deelnemen aan een activiteit buiten de school en wie contactpersoon is bij deze activiteit. (Naam en mailadres)

Ouders en leerling zijn in principe zelf verantwoordelijk voor de informatieverstrekking en medische voorlichting aan de begeleiders van externe activiteiten.

Ouders en leerling kunnen er dus niet vanuit gaan dat 'het op school wel bekend is'; ouders en leerling dienen er zelf voor te zorgen dat verstrekken en eventueel toedienen van medicatie zorgvuldig wordt afgesproken met betreffende (externe) begeleiders.

Als mogelijk medisch handelen aan de orde zou kunnen zijn, gelden ook bij externe activiteiten de afspraken zoals in paragraaf 7 omschreven.

Mocht incidenteel medisch handelen een reëel risico vormen dan is het zaak dat teamleider of mentor zorgvuldig met ouders afweegt of de externe activiteit passend is.

Als bij de externe activiteit geen deskundige begeleider EHBO/BHV aanwezig kan zijn, dan kan de leerling niet deelnemen aan deze activiteit. In deze situaties kan gekozen worden voor een andere activiteit of voor het niet deelnemen aan een activiteit. (Bv kan een leerling met epilepsie mee op werkweek zeilen?)

Voorop staat dat de veiligheid van een leerling ook bij externe activiteiten zorgvuldig geborgd is.

Aangezien hier sprake is van 'schoolactiviteiten', is het van belang dat de afspraken schriftelijk worden vastgelegd, (zie bijlagen 1 en 2) en dat leerling / ouders dit communiceren met de teamleider van de leerling.

9 . Actualiseren van dit protocol

Dit protocol wordt jaarlijks aangepast door een medewerker van het OSB en een collega EHBO/BHV.

De laatste aanpassing is geweest op 23 augustus 2016.

10 Bijlagen

- Bijlage 1 betreft afspraken ten aanzien van bewaren en verstrekken van medicatie.
- Bijlage 2 betreft afspraken rondom incidenteel medisch handelen/toedienen van medicatie.

Bijlage 1.

Toestemmingsformulier

Voor het bewaren en verstrekken van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

Naam leerling	Klas:
Geboortedatum:	
Adres:	
Postcode / woonplaats:	

Zoon / dochter / pupil van:

Naam ouder(s) / verzorger(s)
Telefoon thuis:
Telefoon werk:
Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:

De medicijnen zijn nodig voor onderstaande ziekte(s)/diagnose(s):

Naam van de medicijnen:

Naam medicatie	Vervaldatum

--	--

Wijze van bewaren: geef in de eerste kolom met de naam van het medicijn aan wat van toepassing is:

Naam medicatie	Soort medicatie en wijze van bewaren
	Deze medicatie heeft niet te maken met levensbedreigende situaties en bewustzijnsverlies. Tevens hoeft de medicatie niet 'koel' bewaard te worden. De medicatie wordt bewaard in het team.
	Deze medicatie heeft wel te maken met levensbedreigende situaties en bewustzijnsverlies. De medicatie hoeft niet koel bewaard te worden. De medicatie wordt bewaard bij de EHBO.
	Deze medicatie heeft wel te maken met levensbedreigende situaties en bewustzijnsverlies. De medicatie moet wel koel bewaard te worden. De medicatie wordt bewaard bij de EHBO.
	Deze medicatie heeft niet te maken met een levensbedreigende situatie of bewustzijnsverlies, maar moet wel koel bewaard worden. De medicatie wordt bewaard in de EHBO kamer bij de receptie.

Ouders en leerling dragen verantwoordelijkheid voor het bewaken van de houdbaarheidsdatum van de betreffende medicatie.

Van leerlingen verwachten wij, dat zij hun medicijnen die in het team bewaard worden, zelfstandig ophalen en dat zij deze zelf toedienen.

Deze bijlage wordt door de teamleider besproken met collega's EHBO/BHV en toegevoegd in het leerlingvolgsysteem,

Ondertekend door:

Naam leerling:

Handtekening leerling:

Datum:
Plaats:

Naam ouder / verzorger:

Handtekening ouder/verzorger:

Datum:
Plaats:

Naam Teamleider

Handtekening teamleider :

Datum:
Plaats:

Bijlage 2.

Toestemmingsformulier

Ondergetekenden geven toestemming voor uitvoering van de zogenoemde 'medische handeling' op De Meerwaarde bij:

Naam leerling:	Klas:
Geboortedatum:	
Postcode en Plaats:	

Zoon / dochter / pupil van:

Naam ouder(s) / verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:

Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:

Naam van contactpersoon (in ziekenhuis of anders)	
Telefoon:	Mailadres:

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school eventueel nodig is:

Omschrijving van de uit te voeren medische handeling:

De medische handeling mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:

Manier waarop de medische handeling moet worden uitgevoerd:

Eventuele extra opmerkingen:

Instructie van de medische handeling is gegeven op

Datum:

Door:

Functie:

Van organisatie/instelling:

Aanwezig waren hierbij :

Naam	paraaf

Op De Meerwaarde wordt een medische handeling alleen uitgevoerd door een collega EHBO/BHV, die aanwezig was bij de instructie.

De noodzaak tot medisch handelen moet een hoge uitzondering zijn en blijven, als ware dit een situatie die te vergelijken is met een ongeval waarbij EHBO ingezet wordt.

Als een leerling ernstig onwel wordt of een ongeval krijgt, zal in overleg met een collega EHBO/BHV een arts, ambulance of 112 geraadpleegd worden. In deze situaties wordt zo snel mogelijk contact gezocht met ouders / verzorgers.

Deze bijlage wordt door de teamleider besproken met collega's EHBO/BHV en toegevoegd in het leerlingvolgsysteem,

Ondertekend door:

Naam leerling:

Handtekening leerling:

Datum:

Plaats:

Naam ouder / verzorger:

Handtekening ouder/verzorger:

Datum:

Plaats:

Naam Teamleider

Handtekening teamleider :

Datum:

Plaats: